

Komunike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira (*Peace Implementation Council – PIC*) susreli su se u Sarajevu 30. novembra i 1. decembra 2010. godine. U dijelovima ovog sastanka učestvovali su članovi novoizabranog Predsjedništva Bosne i Hercegovine, kao i predstavnici organizacija civilnog društva.

Upravni odbor PIC-a je pozdravio provođenje opštih izbora 3. oktobra, koji su najvećim dijelom održani u skladu sa opštim obavezama i međunarodnim standardima za demokratske izbore OSCE-a i Vijeća Evrope. Međutim, međunarodne misije za posmatranje izbora, u svojim preliminarnim ocjenama, pomenule su i neka pitanja koja zahtijevaju dalju pažnju. Upravni odbor PIC-a je apelovao na brzo formiranje vlada na svim nivoima koje će biti posvećene reformama koje bi unaprijedile ekonomski i socijalni napredak zemlje i ubrzale napredak Bosne i Hercegovine ka EU i u euro-atlantskim integracijama. Period nakon izbora pruža priliku liderima i građanima Bosne i Hercegovine za novi početak kada je riječ o ovim hitnim pitanjima. To će zahtijevati osjećaj za realnost, konstruktivni kompromis i političku volju. Međunarodna zajednica je spremna pomoći na sve moguće načine, ali suštinske odluke o napretku moraju doći iz same Bosne i Hercegovine, tj. zahtjeva njenih građana i vizionarskih poteza njihovih izabranih lidera.

Upravni odbor PIC-a je pozdravio odluku EU od 8. novembra da uvede bezvizni režim za građane BiH nakon što su ispunjeni postavljeni uvjeti. Međutim, izrazio je zabrinutost zbog konstatacija iznesenih u godišnjem izvještaju Evropske komisije o postignutom napretku, usvojenom 9. novembra, u kome se govori o ograničenom napretku na putu BiH ka evropskoj integraciji, u oblasti ključnih reformi vezanih za EU, te o nepostojanju zajedničke vizije među političkim liderima Bosne i Hercegovine. Upravni odbor PIC-a je primijetio da se u Izvještaju o postignutom napretku nalazi i ocjena da je postignut mali napredak na poboljšanju rada organa vlasti i funkcionalnosti države, što se odnosi i na usklađivanje Ustava sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.

Upravni odbor PIC-a pozvao je vlasti u BiH da prioritetno uspostave transparentan i efikasan mehanizam za utvrđivanje konkretnih prijedloga za ustavnu reformu. Ovaj mehanizam treba da se prioritetno posveti pitanju diskriminatornih odredbi, koje je kao takve utvrdio Evropski sud za ljudska prava u predmetu Sejdić-Finci protiv BiH. Bosna i Hercegovina također treba da pojača napore na poboljšanju procesa odlučivanja kako bi bila u poziciji da usvoji, implementira i realizira korake koji su potrebni za unapređenje integracije ove zemlje u EU. Upravni odbor PIC-a je pozvao organe BiH da bez odlaganja usvoje državni zakon o popisu stanovništva, koji predstavlja važan instrument za socijalni i ekonomski razvoj i koji je preduvjet za dalje pomake u realizaciji programa za članstvo u EU.

Put u članstvo Evropske unije će zahtijevati da lideri u Bosni i Hercegovini donose teške odluke, ali u konačnici, članstvo u EU je najsnažnija garancija za sigurnost i prosperitet za sve građane ove zemlje. Upravni odbor PIC-a toplo pozdravlja namjeru Evropske unije da osnaži svoje prisustvo u Bosni i Hercegovini. Države članice Upravnog odbora PIC-a iz EU, te Kanada, Turska, Japan i SAD, naglasili su svoje napore na promoviranju ambicioznog reformskog plana, te na pružanju

pomoći Bosni i Hercegovini da preduzme napore koji su potrebni za podnošenje vjerodostojne prijave za članstvo u EU. Prisustvo EU ima vodeću međunarodnu ulogu u promoviranju i savjetovanju o svim reformama neophodnim za proces evropskih integracija, u kontekstu Lisabonskog sporazuma.

U tom kontekstu, Upravni odbor PIC-a ponovo je naglasio da tranzicija Ureda visokog predstavnika u pojačano prisustvo EU ostaje konačni cilj, nakon što se ispune neophodni ciljevi i uvjeti (program 5+2). Politički lideri Bosne i Hercegovine odgovorni su za izgradnju konsenzusa i postizanje neophodnih dogovora kako bi se ispunili ovi kriteriji.

Naročito je naglašena potreba za rješavanjem pitanja raspodjele državne i vojne imovine, u dogovoru između vlada na državnom i entitetskom nivou. Upravni odbor PIC-a konstatirao je da osim što blokira tranziciju Ureda visokog predstavnika, neuspjeh u rješavanju ovog pitanja onemogućava Bosni i Hercegovini da ispuni kriterije za euro-atlantske integracije i stvara atmosferu pravne nesigurnosti. Ova situacija sprečava potencijalnu raspodjelu navedene imovine za dobrobit građana Bosne i Hercegovine i narušava mogućnosti privlačenja investicija i stvaranja radnih mjesta.

U vezi sa vojnom imovinom, Upravni odbor PIC-a ohrabrio je sve strane da prioritet daju pronalaženju rješenja za registraciju nepokretne vojne imovine za koju je utvrđeno da je neophodna Bosni i Hercegovini za odbrambene svrhe kao državne imovine Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o odbrani BiH iz 2005. godine. Kao što je potvrđeno u Deklaraciji sa Lisabonskog samita NATO-a, zemlje članice NATO-a u Vijeću za provedbu mira i Japan ističu da bi ovo omogućilo početak praktične provedbe Akcionog plana za članstvo u NATO savezu. Vlasti također moraju nastaviti sa uništavanjem viška oružja, municije i eksplozivnih sredstava.

U vezi sa cjelokupnim pitanjem državne imovine Upravni odbor PIC-a je pozvao nadležne vlasti da završe procjenu trenutnih i

budućih potreba u smislu državne imovine, nakon čega će uslijediti konstruktivan dijalog koji će dovesti do sporazuma oko prava vlasništva između države i drugih nivoa vlasti. Upravni odbor PIC-a je podsjetio vlasti u BiH da se suzdrže od poduzimanja jednostranih mjera u tom smislu.

Upravni odbor PIC-a je pozvao entitete da ispune svoje preostale obaveze, posebno one u vezi sa snabdijevanjem Distrikta Brčko električnom energijom. Upravni odbor PIC-a je pozdravio konstruktivne razgovore o tom pitanju, koji su u toku. Supervizor za Brčko će nastaviti da prati situaciju u Distriktu Brčko sve do trenutka kada mu situacija dozvoli da Arbitražni tribunal za Brčko obavijesti da su entiteti ispunili svoje obaveze u skladu sa Konačnom odlukom o Distriktu Brčko.

Upravni odbor PIC-a je naglasio značaj slobode izražavanja i slobodnih i nezavisnih medija, uključujući i odgovarajuća tijela za nadzor i regulatorne mehanizme, te je pozvao vlasti da osiguraju da novinari mogu obavljati svoj posao bez uznemiravanja. PIC je apelirao na sve medije da izvještavaju objektivno i u skladu sa najvišim međunarodnim standardima.

Upravni odbor PIC-a je ponovio svoju podršku radu Instituta za nestale osobe BiH te njegovim bojaznima oko aktivnosti koje se vode da bi se opstruirao ili usporio rad Instituta, ispolitizirao proces traganja za nestalim osobama ili izvršio lični pritisak na pojedince koji rade u Institutu za nestale osobe. Upravni odbor je pozvao sve nadležne vlasti u Bosni i Hercegovini da osiguraju da se Institutu i njegovom osoblju i članovima porodica pruži puna zaštita i podrška.

Upravni odbor PIC-a je podsjetio da je Parlament Bosne i Hercegovine u junu usvojio revidiranu Strategiju za implementaciju Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir (Dejtonskog sporazuma), koju je podržao UNHCR, a da ona još uvijek nije implementirana. Politički razgovori i pregovori o formiranju novih organa vlasti ne bi trebali skrenuti pažnju s

potrebe za hitnom implementacijom ove Strategije i pretvaranjem njenih odredbi u trajna rješenja za preostalih 113 000 izbjeglica u BiH.

Upravni odbor PIC-a je apelirao na suzdržavanje od korištenja retorike kojom se poziva na podjele i od poduzimanja sličnih aktivnosti. Pozdravio je poruke pomirenja koje dolaze od političkih lidera BiH i regije. U skladu s rezultatima sastanka u Sarajevu održanog 2. juna 2010. godine, Upravni odbor je pozdravio intenziviranje regionalne saradnje u pogledu pitanja koja se odnose na EU i reforme u širem smislu, te je pozvao zemlje Zapadnog Balkana da nastave djelovati na osnovu ovakvih trendova. U kontekstu pomirenja, Vijeće za implementaciju mira je naglasilo da je značajno da, u pogledu oblasti obrazovanja, svi nadležni vlasti u BiH zauzmu pristup orijentiran ka budućnosti i integriranju.

Upravni odbor PIC-a je još jednom pozvao bosanskohercegovačke vlasti da nastave da u potpunosti sarađuju sa Haškim tribunalom i da ispune svoje obaveze prema međunarodnom pravu u pogledu hapšenja i izručivanja svih haških optuženika i bjegunaca, posebno Ratka Mladića, kao i da rade na razbijanju mreža njihovih pomagača. Upravni odbor je još jednom potvrdio da se genocid u Srebrenici, ratni zločini i zločini protiv humanosti počinjeni tokom sukoba u BiH ne smiju zaboraviti niti negirati.

Upravni odbor PIC-a je pozvao nove organe vlasti da osiguraju propisno funkcioniranje institucija na svim nivoima, uključujući i one koje su nadležne za poštovanje vladavine prava. Upravni odbor je naglasio da se nadležnosti države ne smiju ugrožavati. Jednako tako, nadležnosti na entitetskom nivou se i dalje moraju u potpunosti poštovati.

Upravni odbor PIC-a je pozvao organe vlasti da ojačaju fiskalnu koordinaciju putem osiguranja propisnog funkcioniranja Uprave za indirektno oporezivanje i njenih tijela, kao i Fiskalnog vijeća BiH. Upravni odbor Vijeća za

implementaciju mira je takođe pozvao bosanskohercegovačke organe vlasti da osiguraju pravovremeno postizanje dogovora o okvirnom budžetu za 2011. godinu, koji će osigurati uspješno funkcioniranje institucija na državnom nivou.

Upravni odbor PIC-a je pozdravio obnavljanje izvršnog mandata EUFOR-ove operacije „Althea“, utvrđeno Rezolucijom br. 1948/2010 Vijeća sigurnosti UN-a usvojenom 18. novembra, i izrazio svoju zahvalnost za ulogu koju operacija „Althea“ nastavlja imati u osiguranju poštovanja vojnih aneksa Dejtonskog sporazuma i pružanju podrške bosanskohercegovačkim organima vlasti u okviru njihovih napora da održavaju sigurno okruženje u Bosni i Hercegovini.

Upravni odbor PIC-a je istakao svoju čvrsto opredjeljenje u pogledu teritorijalnog integriteta i suvereniteta Bosne i Hercegovine. Upravni odbor je još jednom istakao svoju punu podršku visokom predstavniku i njegovim ovlaštenjima koja proizilaze iz Aneksa 10. Općeg okvirnog sporazuma za mir i odgovarajućih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a. Upravni odbor je insistirao na punom poštovanju Općeg okvirnog sporazuma za mir i odluka visokog predstavnika i podsjetio je vlasti u Bosni i Hercegovini da trebaju osigurati da visoki predstavnik i njegov Ured imaju pravovremeni pristup zvaničnicima, institucijama i dokumentima.

Sljedeća sjednica Upravnog odbora PIC-a će biti održana 29. i 30. marta 2011. godine.